

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แนวคำถามเรื่องบริบทบ้านฮวก และการค้าชายแดนไทย-ลาว

- ✓ 1. ประวัติความเป็นมาของบ้านฮวก เป็นอย่างไรบ้าง
- ✓ 2. ลักษณะประชากรบ้านฮวกเป็นอย่างไร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร
- ✓ 3. สภาพเศรษฐกิจและสังคมของบ้านฮวกเป็นอย่างไรบ้าง
- ✓ 4. สภาพแวดล้อมของบ้านฮวกในอดีตเป็นอย่างไร ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว มีความเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร
- ✓ 5. การค้าชายแดนไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวกเป็นอย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ข

แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. ปัจจุบันสถานการณ์การค้าชายแดนเป็นอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับการเปิดตลาดการค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก
3. การเปิดตลาดการค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก เกิดผลดี ผลเสียในด้านต่อไปนี้ หรือไม่อย่างไร
  - 3.1 ด้านสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว และชุมชน
  - 3.2 ด้านรายได้ ในครัวเรือน และ ส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชนอย่างไรบ้าง
  - 3.3 ด้านความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและทรัพย์สิน ในพื้นที่ชายแดน
  - 3.4 ด้านความมั่นคงของชาติเป็นอย่างไรบ้าง
  - 3.4 ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะนโยบาย ในการเปิดตลาดการค้าหรือไม่อย่างไร
5. ท่านคิดว่าการเปิดตลาดการค้าชายแดน ในปัจจุบัน เป็นที่น่าพอใจในระดับใด และควรมีการพัฒนาในด้านใดเพิ่ม เพราะเหตุใด
6. ปัญหาที่พบจากการเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก มีอะไรบ้าง และมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคาดว่าจะเกิดผลดี ผลเสียในด้านใดบ้าง อย่างไร หากมีการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกเป็นจุดผ่านแดนถาวร
  - 7.1 ประชาชนรับทราบนโยบายเรื่องนี้ หรือไม่ อย่างไร
  - 7.2 อยากให้มีนโยบายเกี่ยวกับการค้าชายแดน เพิ่มเติมอะไรบ้างเพราะเหตุใด

8. ในอดีตเคยมีการระบาดของโรคติดเชื้อ บริเวณชายแดนเกิดขึ้นหรือไม่ ถ้ามีการระบาดพบโรคใดบ้าง และสถานการณ์โรคในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีมาตรการควบคุมโรค อย่างไรบ้าง

9. ท่านคิดว่าการเปิดตลาดการค้าชายแดนทำให้มีการขนถ่าย การค้ายาเสพติดเข้ามาในชุมชนง่ายขึ้นหรือไม่อย่างไร ควรมีการควบคุมป้องกันอย่างไร และถ้ามีการยกระดับการค้าชายแดน จะมีผลต่อปัญหาการปราบปรามยาเสพติดหรือไม่อย่างไร

10. ในปัจจุบันทั้งประชาชนคนไทยประชาชนลาว สามารถเข้าออกจุดผ่อนปรนได้ทุกวัน โดยเฉพาะประชาชนลาวสามารถพักอยู่ในเขตไทยได้ ถึง 2 วัน และสามารถต่ออายุใบอนุญาตได้เรื่อยๆ

10.1 ท่านคิดว่าจะมีความเสี่ยงต่อการระบาด ของโรคติดเชื้อชายแดน หรือไม่

10.2 ท่านคิดว่าจะมีความจำเป็น จะต้องคัดกรองโรคหรือไม่ อย่างไร

10.3 ท่านคิดว่าการตรวจคนเข้าเมืองของฝ่ายไทย ให้ความสำคัญ และเข้มงวด กับเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด และควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

11. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับประชาชนลาว ที่เข้ามาใช้บริการรักษาพยาบาล ในสถานบริการทางสุขภาพของไทย ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และใครเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายบริการพยาบาล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ชุดที่.....□□□ IDNO

แบบสอบถาม

คำชี้แจง และการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมในการศึกษา

ดิฉัน นางรัตติกกร สมฤทธิ์ นักศึกษาหลักสูตรสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขณะนี้กำลังทำการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระในหัวข้อ “ผลกระทบทางสุขภาพของประชาชน จากการเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย – ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา” เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการเปิดตลาดการค้าชายแดน ศึกษาภาวะสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดน ทั้ง 4 มิติ คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ และเพื่อศึกษาขอบเขตและแนวทางในการศึกษาผลกระทบทางสุขภาพ ของประชาชน จากการเปิดตลาดการค้าชายแดน โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้มาซึ่งแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อรองรับ โครงการพัฒนาต่างๆที่จะเกิดขึ้น จากการขยายตัวของรูปแบบการค้าชายแดนในอนาคต

ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอเป็นภาพรวม โดยไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูล และนำมาใช้ในการศึกษาและเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนเท่านั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

รัตติกกร สมฤทธิ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( )

และเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

✓ 1. เพศ ( ) 1.ชาย ( ) 2.หญิง

✓ 2. อายุ.....ปี.....เดือน

✓ 3. สถานภาพ

( ) 1. โสด

( ) 4. หม้าย

( ) 2. สมรส

( ) 5. แยกกันอยู่

( ) 3. หย่า

✓ 4. สถานภาพในครอบครัว

( ) 1. หัวหน้าครอบครัว

( ) 2. สมาชิกในครอบครัว (ระบุ สามี / ภรรยา / บุตร).....

( ) 3. ผู้อาศัย

✓ 5. เชื้อชาติ

( ) 1. เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย

( ) 3. อื่นๆ(ระบุ).....

( ) 2. เชื้อชาติลาว

✓ 6. ศาสนา

( ) 1. พุทธ

( ) 3. อิสลาม

( ) 2. คริสต์

( ) 4. อื่นๆ(ระบุ).....

✓ 7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

✓ 8. จำนวนสมาชิกในทะเบียนราษฎร.....คน

/9. ระดับการศึกษา

- ( ) 1.ไม่ได้เรียน ( ) 6.ปวส
 ( ) 2.ประถมศึกษา ( ) 7.อนุปริญญา
 ( ) 3.มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) 8.ปริญญาตรี
 ( ) 4.มัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) 9.อื่น ๆ (ระบุ).....
 ( ) 5.ปวช

/10. อาชีพ

- ( ) 1.เกษตรกร ( ) 5.รับราชการ/ลูกจ้างในหน่วยราชการ
 ( ) 2.รับจ้าง (ระบุ)..... ( ) 6.พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ( ) 3.ค้าขาย (ระบุ)..... ( ) 7.นักเรียน/นักศึกษา
 ( ) 4.แม่บ้าน ( ) 8.อื่น ๆ (ระบุ).....

/11. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว.....บาท

/12. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวท่านเพียงพอหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายต่อเดือน

- ( ) 1.เพียงพอ ( ) 2.ไม่เพียงพอ

/13. ภูมิลำเนาเดิม

- ( ) 1.เป็นคนบ้านชวก ต.ภูเขา กิ่งอ.ภูเขา จ.พะเยา
 ( ) 2.เป็นคนมาจากที่อื่น(ระบุ ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ) .....

14. การปฏิบัติตัวเมื่อท่านและสมาชิกในครอบครัวท่านเจ็บป่วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1.ซื้อยากินเอง ( ) 4.รักษาจากสถานบริการเอกชน
 ( ) 2.รักษาจากหมอพื้นบ้าน ( ) 5.รักษาจากคลินิก
 ( ) 3.รักษาจากสถานบริการของรัฐ ( ) 6.อื่นๆ(ระบุ).....

15. สิทธิบัตรในการรักษาพยาบาล

- ( ) 1.บัตรสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย ( ) 4.บัตรสวัสดิการข้าราชการ
 ( ) 2.บัตรทอง(30 บาทรักษาทุกโรค) ( ) 5.อื่นๆ (ระบุ).....
 ( ) 3.บัตรประกันสังคม

ส่วนที่ 2 การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ จากการค้าชายแดนไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก

ผลกระทบทางสุขภาพ	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดงความคิดเห็น
<p>ผลกระทบทางสุขภาพด้านร่างกาย</p> <p>1. ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน มีการเดินทางไปมาหาสู่กันมากขึ้น ผู้คนมีโอกาสเกิดโรคติดต่อกันมากขึ้น</p> <p>2. มีสมาชิกในครอบครัวของท่านเจ็บป่วย เป็นวัณโรค ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>3. มีสมาชิกในครอบครัวของท่านเจ็บป่วย เป็นโรคมาลาเรีย ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>4. จากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ท่านคิดว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอุจจาระร่วงในชุมชนมากขึ้น</p> <p>5. ท่านคิดว่า มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคที่ติดต่อบนระบบทางเดินหายใจมากขึ้น จากการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>6. ท่านคิดว่า การเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ท่านได้มีโอกาสเจอผู้คนมากขึ้น ส่งผลให้มีภูมิคุ้มกันโรคมกขึ้น</p> <p>ผลกระทบทางสุขภาพด้านจิตใจ</p> <p>1. ท่านมีความวิตกกังวล ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในวันที่มีการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>2. ท่านมีความวิตกกังวลเรื่องความมั่นคงของชาติ และความไม่สงบตามแนวชายแดน ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>3. ท่านรู้สึกหงุดหงิด เมื่อมีคนพลุกพล่านในชุมชน ในวันที่มีการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>4. ท่านรู้สึกไม่พึงพอใจ เมื่อยวดยานพาหนะเข้าออก มากขึ้น ในวันที่มีการเปิดตลาดการค้าชายแดน ส่งผลต่อความไม่ปลอดภัยในชุมชน</p> <p>5. ท่านรู้สึกสุขใจ เมื่อมีคนเข้ามาในชุมชนมากขึ้น เมื่อมีการเปิดตลาดการค้าชายแดน ส่งผลถึงรายได้ชุมชนที่มากขึ้น</p>			

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ผลกระทบทางสุขภาพ	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดง ความคิดเห็น
<p>ผลกระทบทางสุขภาพด้านสังคม</p> <p>1. ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิต และความเป็นอยู่ของครอบครัวชนบทเปลี่ยนไป</p> <p>2. ท่านพบปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนมากขึ้น ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>3. ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ท่านมีสังคมกับผู้อื่นกว้างขวางยิ่งขึ้น</p> <p>4. การเปิดตลาดการค้าชายแดน เกิดการแข่งขันกันค้าขาย ทำให้การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมลดลง</p> <p>5. ท่านคิดว่า การเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ชุมชนเกิดความร่วมมือกัน ในการค้าขาย</p> <p>6. ท่านคิดว่าหากมีความขัดแย้งในเรื่องการค้าชายแดน อาจส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศไทย-ลาว ได้</p> <p>7. ท่านคิดว่าชุมชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอ นโยบาย หรือแสดงความคิดเห็น ในการเปิดตลาดการค้าชายแดน</p> <p>ผลกระทบทางสุขภาพด้านจิตวิญญาณ</p> <p>1. ท่านคิดว่าภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ผู้คนในปัจจุบันแก่งแย่งชิงดีกัน</p> <p>2. การเปิดตลาดการค้าชายแดน ผู้คนมุ่งแต่ค้าขาย ทำให้คนไปวัดและช่วยงานบุญ ในชุมชนน้อยลง</p> <p>3. ท่านรู้สึกไม่พอใจ เนื่องจากในวันที่มีการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้วัดกลายเป็นลานจอดรถ</p> <p>4. ภายหลังจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป</p> <p>5. ท่านรู้สึกไม่สบายใจ เนื่องจากการเปิดตลาดการค้าชายแดน ทำให้ชุมชนถูกมองว่าเป็นแหล่งค้าขายสุขภาพจิต</p> <p>6. ท่านรู้สึกว่าการพัฒนารูปแบบการค้าชายแดน ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย และสูญเสียทัศนียภาพของภูมิประเทศที่สวยงาม</p>			

ภาคผนวก ง

**โครงการชุมชนมีส่วนร่วมเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อชายแดนไทย-ลาว
บริเวณจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา**

หลักการและเหตุผล

การเปิดจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-ลาว ที่บ้านฮวก ได้มีประชาชนชาวลาวและชาวไทย มีการพบปะแลกเปลี่ยนสินค้าบริโภคและอุปโภค ตลอดจนการเข้ามาขอรับบริการด้าน สุขภาพของ ประชาชนชาวลาวในหน่วยบริการสาธารณสุขของไทยเป็นประจำ

ดังนั้น เพื่อเป็นการเฝ้าระวังป้องกันมิให้โรคบางชนิดที่อาจติดต่อได้โดยคน สัตว์และ สิ่งของระบาศในพื้นที่ชายแดน และขยายวงกว้าง ไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ได้สถานีอนามัยบ้านฮวก จึงขอเสนอ โครงดังกล่าว เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยบริการสุขภาพเชิงคำ - ภูซาง สำหรับสร้างขบวนการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมเฝ้าระวัง, ป้องกัน โรคติดต่อบริเวณชายแดนต่อไป

พื้นที่ดำเนินการ

บ้านฮวก หมู่ 3 หมู่ 4 และหมู่ 12 ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประสานความร่วมมือจากประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ชายแดนไทยลาวบริเวณ จุดผ่อนปรนและหมู่บ้านใกล้เคียง
2. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป ทั้งชาวไทยและชาวลาวที่มีพบปะ ติดต่อกันทั้งด้านการค้า ด้านสุขภาพและอื่น ๆ
3. เพื่อประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสุขภาพ ณ จุดผ่อนปรน หมู่บ้านใกล้เคียงและ ประชาชนชาวลาวที่มาขอรับบริการด้านสุขภาพ และประสานรายงานไปยังท้องถิ่นของผู้ป่วยชาวลาว อาศัยต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน อสม อบต.)ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีอนามัยฮวก
จำนวน 3 หมู่บ้าน จำนวน 56 คน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ปกครอง ทหาร ดชด. สาธารณสุข ตม. เจ้าที่ป่าไม้ ปศุสัตว์)
จำนวน 21 คน
3. กลุ่มผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทยลาว จำนวน 12 คน

วิธีดำเนินการ

1. จัดเวทีประชาคม กลุ่มประชาชน,ผู้นำชุมชน,ผู้นำท้องถิ่น,ผู้ประกอบการค้าชายแดน เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ และกำหนดแนวทางเฝ้าระวัง ป้องกันและเสนอแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกันในปัจจุบันและอนาคต
2. จัดประชุมผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลวิเคราะห์ปัญหาจากผลการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานและผลการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อจัดทำแผนหรือประสานแผนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป
3. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวลาวโดยการจัดนิทรรศการ แผ่นพับ(ภาษาไทย,ลาว,ม้ง) ในวันเปิดจุดผ่อนปรน ทุกวันที่ 10 และ30 ของทุกเดือน
4. ทำการสำรวจสถานสุขภาพชาวบ้านฮวกและชาวลาวที่มารับบริการด้านสุขภาพ ในหน่วยหน่วยบริการสาธารณสุขเชิงคำ-ภูซาง
5. ประเมินผลการดำเนินงานตาม โครงการ

รายละเอียดงบประมาณ

1. ค่าวัสดุการจัดเวทีประชาคม, ประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	
การรณรงค์ประชาสัมพันธ์, จัดนิทรรศการ, จัดทำแผ่นพับและ	
สรุป การประเมินผลจัดทำรายงานโครงการ	5,400 บาท
2. ค่าวิทยากร จัดทำเวทีประชาคม	600 บาท
3. ค่าอาหารจัดประชุมเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
จำนวน 20 คน ๆ ละ 60 บาท 2 ครั้ง เป็นเงินรวม	2,400 บาท
4. ค่าวัสดุเชื้อเพลิง	800 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	(เก้าพันสองร้อยบาทถ้วน) 9,200 บาท

งบประมาณ/แหล่งงบประมาณ

หน่วยบริการสุขภาพ เชียงคำ ภูซาง จำนวน 9,200 บาท (เก้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

ระยะเวลาดำเนินการ

1. จัดเวทีประชาคม	20 ก.ค.46
2. จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	18 ก.ค.46 และ 30 ส.ค.46
3. ประชาสัมพันธ์, จัดนิทรรศการ, ทำแผ่นพับ	10,30 กค. 10,30 ส.ค., 10,30 กย. 46
4. สรุป และจัดทำรายงาน	25 กย.46

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประชาชนชาวบ้านฮวก มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาและกำหนดแนวทางร่วมกันในการป้องกันหรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อหากมีการระบาดได้
2. เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวลาวที่ผ่านจุดผ่อนปรนได้รับรู้ถึงข่าวสารแนวทางการเฝ้าระวัง, ป้องกัน โรคที่อาจติดต่อ ตรงกัน ได้

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สถานีอนามัยบ้านฮวก ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

ผู้เขียนโครงการ

(นายนราพันธ์ จันทิมา)
หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านฮวก

ผู้เสนอโครงการ

(นายสมรัฐ ทูเรียน)
สาธารณสุขกิ่งอำเภอภูซาง

ผู้เห็นชอบโครงการ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายแพทย์จรัส มะโน)

(นายแพทย์ชัยเลิศ กุลกลการ)

ประธานคณะกรรมการบริหาร

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชิงคำ

หน่วยบริการปฐมภูมิอำเภอเชิงคำและกิ่งอำเภอภูซาง

ผู้อนุมัติโครงการ

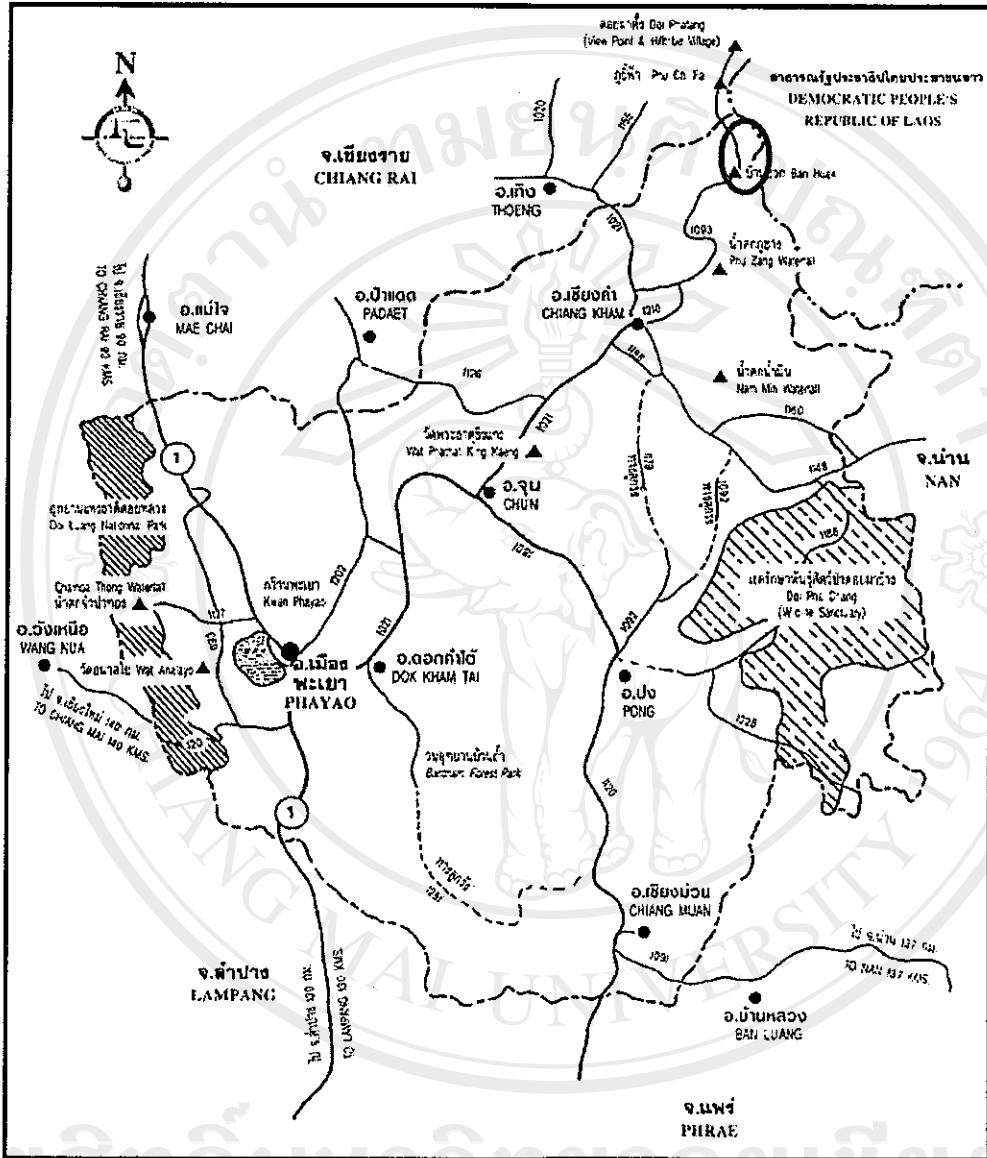
(นางเพชรศรี ศิรินิรันดร์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

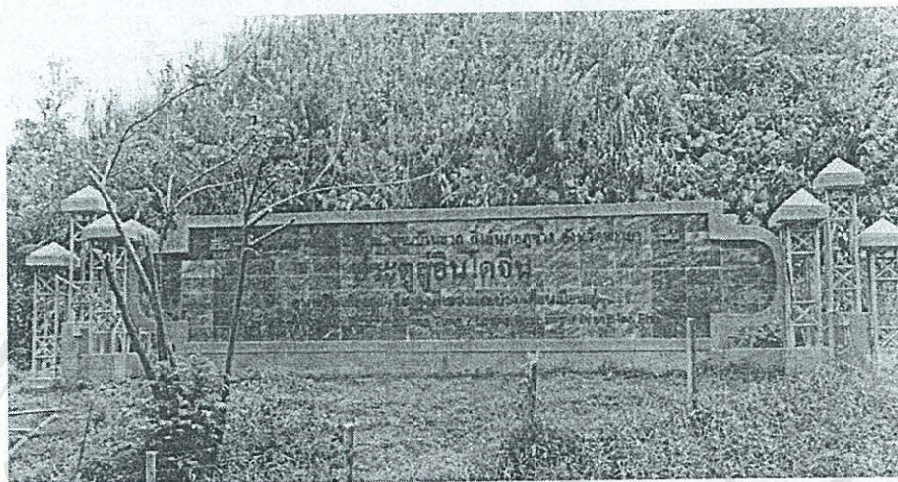
ภาคผนวก จ

รูปภาพเกี่ยวกับการค้าชายแดนไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก และกิจกรรมอื่นๆในการศึกษา

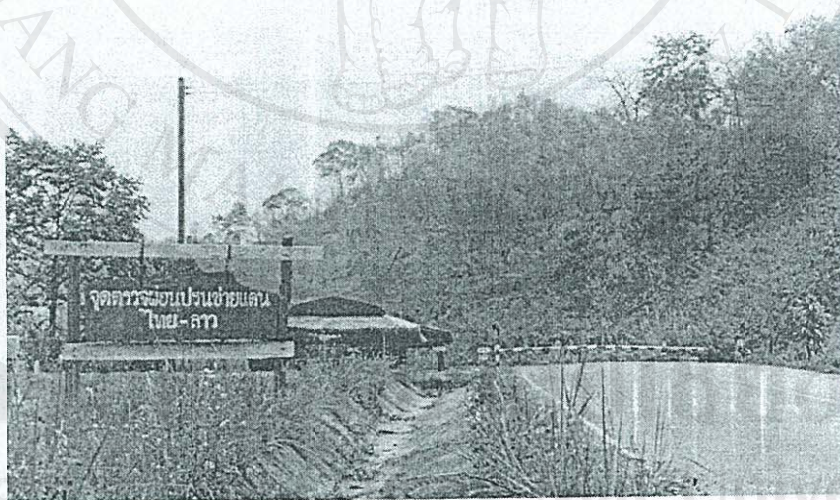
รูปภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดพะเยา

บ้านฮวก ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของ ตำบลภูซาง หมู่ที่ 3 กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออก ติดกับ สปป.ลาว สามารถเปิดช่องการค้าชายแดนไทย-ลาว 1 ช่อง คือจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ตั้งแต่เดือนตุลาคม พศ.2537 ภายใต้นโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า โดยจะทำการเปิดตลาดการค้าชายแดนในวันที่ 10 และ 30 ของทุกเดือน ตั้งแต่เวลา 08.00 น.-17.00 น. อยู่ในความดูแลของฝ่ายกิจการพิเศษ ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอภูซาง โดยมี ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอภูซาง เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ

รูปภาพที่ 2 เส้นทางสู่อินโคจีน

จุดผ่อนปรนบ้านฮวก เป็นประตูสู่อินโคจีน ที่มีความได้เปรียบในเรื่องของระยะทาง เนื่องจาก สามารถเดินทางสู่ปากกอบที่ติดกับแม่น้ำโขงของสปป.ลาว เพียง 42 กิโลเมตร และจากนั้นเดินทางโดยทางเรืออีก 160 กิโลเมตร ก็จะถึงเมืองหลวงพระบาง และสามารถเชื่อมต่อกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เช่น เวียดนาม จีนตอนใต้ นอกจากนี้บ้านฮวกยังเป็นเส้นทางทางท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญเช่น อุทยานแห่งชาติน้ำตกภูซาง คอยผาดั่ง คอยผาหม่น คอยผาจิ และภูจี่ฟ้า

รูปภาพที่ 3 จุดผ่อนปรนบ้านฮวก

ที่ทำการจุดผ่อนปรนบ้านฮวก มีลักษณะเป็นอาคารที่สร้างขึ้นชั่วคราว เป็นป้อมยาม ชั้นเดียวสร้างด้วยไม้ไผ่ หลังคามุงสังกะสี นอกอาคารทางเดินที่ผ้าใบ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำจุดผ่อนปรนประกอบด้วย ตำรวจชายแดน ทหารพราน อาสาสมัครรักษาดินแดน ส่วนเจ้าหน้าที่ศุลกากรักษ์ และตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จะมาปฏิบัติหน้าที่ เฉพาะวันที่เปิดตลาดการค้าชายแดนเท่านั้น

รูปภาพที่ 4 จุดตรวจคนเข้าเมือง
บรรยากาศ การยื่นเอกสาร ด้านตรวจคนเข้าเมือง ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก

รูปภาพที่ 5 จุดตรวจคนเข้าเมือง
การตรวจคนเข้าเมืองบนรถโดยสารไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก

รูปภาพที่ 6 สภาพตลาดการค้าชายแดนไทย – ลาว หลังเก่า

ภาพนี้จะเห็นถึงสภาพป่าไม้ที่เสื่อมโทรม เนื่องจากการเผาป่าเพื่อทำการเกษตร ทำให้ผิวน้ำดินถูกทำลาย ทั้งที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติภูซาง

รูปภาพที่ 7

สภาพตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว หลังใหม่

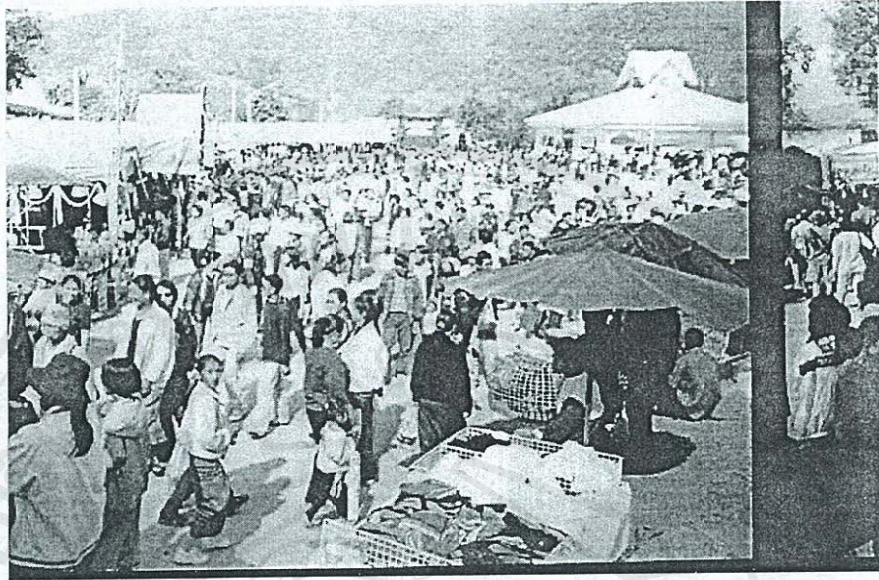
รูปภาพที่ 8 บรรยากาศวันเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว

เนื่องจากบ้านฮวก อยู่ห่างจากบ้านปางมอญ ของสปป.ลาวเพียง 2.5 กิโลเมตร จึงสามารถเดินทางด้วยเท้ามาจับจ่ายซื้อของในวันเปิดตลาดการค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวกได้

รูปภาพที่ 9 บรรยากาศวันเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว

ขนมจีนน้ำเงี้ยว เป็นอาหารที่นิยมรับประทาน ทั้งประชาชนคนไทย และประชาชนจากสปป.ลาว

รูปภาพที่ 10 บรรยากาศวันเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย – ลาว

สินค้าในตลาดการค้าชายแดนไทย – ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก ส่วนใหญ่ จะเป็นของใช้อุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน เช่น อาหารแห้ง ยารักษาโรค เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผัก ผลไม้ ไม้กวาดพื้นเมือง หมูพื้นเมือง ของป่าตามฤดูกาล และผ้าทอพื้นเมือง

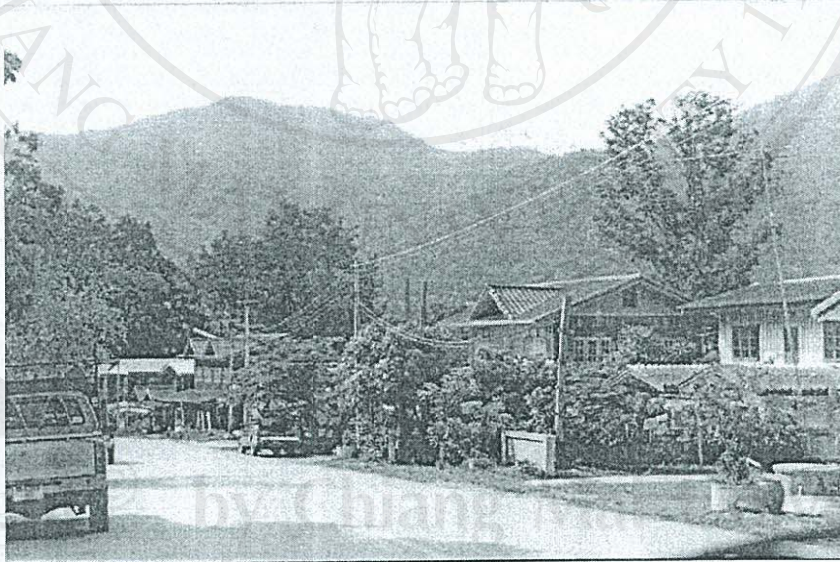

รูปภาพที่ 11 ผ้าทอพื้นเมืองลายน้ำไหล

...ผ้าทอพื้นเมืองลายน้ำไหล สินค้านำเข้าจากสปป.ลาว นับเป็นสินค้าขึ้นชื่อของตลาดการค้าชายแดนบ้านฮวก ปัจจุบันผู้ประกอบการค้าผ้าทอพื้นเมืองรายใหญ่ในชุมชนจะเป็นผู้ที่ซื้ออุปกรณ์ในการทอผ้า เช่น เส้นด้าย สีย้อมผ้า โดยใช้แรงงานจากสปป.ลาว มีการคัดคุณภาพสินค้าให้ราคาตามคุณภาพงาน และความยากง่ายของลาย ราคาต่อผืนเริ่มต้นที่ประมาณ 200 บาท...

รูปภาพที่ 12 การเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

รูปภาพที่ 13 สภาพชุมชนบ้านชวก หมู่ที่ 3 ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

รูปภาพที่ 14 บรรยายภาพในงานจัดเวทีประชาคมระดมความคิดเห็น

รูปภาพที่ 15 บรรยายภาพในงานจัดเวทีประชาคมระดมความคิดเห็น

ผู้ศึกษาได้จัดเวทีประชาคมระดมความคิดเห็น ณ ตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว บ้านฮวก หมู่ที่ 3 ต.ภูซาง กิ่งอ.ภูซาง จ.พะเยา ในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2546 เพื่อรายงานผลการศึกษากจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ในการกำหนดขอบเขต และแนวทางในการศึกษาผลกระทบทางสุขภาพจากการเปิดตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว ณ จุดผ่อนปรนบ้านฮวก ผู้เข้าร่วมเวทีประกอบด้วย พระสงฆ์ บุคลากรจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ ผู้ประกอบการค้าชายแดน ผู้นำชุมชน นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน อสม. และ ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณแนวชายแดน รวมทั้งสิ้น 120 คน

ภาคผนวก ก

ห้องการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว

ประเทศไทยมีแนวชายแดนติดต่อกับสปป.ลาว 11 จังหวัด คือ หนองคาย มุกดาหาร อุบลราชธานี นครพนม เลย น่าน พะเยา อุดรดิต์ เชียงราย พินัญโลก อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี มีช่องทางการค้าชายแดน 33 แห่ง จุดผ่านแดนถาวร 13 แห่ง จุดผ่อนปรน 20 แห่ง ดังนี้

จุดผ่านแดนถาวร 13 แห่ง คือ จ.หนองคาย อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร เชียงราย เลย น่าน

- 1) ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว อ.เมือง จ.หนองคาย - เมืองหาดทรายฟอง กำแพงนครเวียงจันทน์
- 2) ด่านท่าเสา อ.เมือง จ.หนองคาย - ด่านท่าเคอ
- 3) ด่านบึงกาฬ อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย - เมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ
- 4) ด่านช่องเม็ก อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี - บ้านวังเต่า เมืองปาเซ แขวงจำปาสัก
- 5) ด่านบ้านปากแซง อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี - เมืองละคอนเพ็ง แขวงสาละวัน
- 6) ด่านอำเภอเมือง จ.นครพนม - เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน
- 7) ด่านอำเภอเมือง จ.มุกดาหาร - เมืองคันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต
- 8) ด่านอำเภอเชียงของ จ.เชียงราย - เมืองห้วยทราย แขวงท่าบ่อแก้ว
- 9) ด่านอำเภอเชียงแสน จ.เชียงราย - เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว
- 10) ด่านปากห้วย อำเภอท่าลี่ จ.เลย - เมืองแก่นแก้ว แขวงไชยะบุรี
- 11) ด่านบ้านเชียงคาน อ.เชียงคาน จ.เลย - เมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
- 12) ด่านบ้านคกไผ่ อ.ปากชม จ.เลย - บ้านวัง เมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
- 13) ด่านห้วยโก๋น อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน - เมืองเงิน แขวงไชยะบุรี

จุดผ่อนปรน มี 20 แห่ง คือ จังหวัด เชียงราย พะเยา น่าน เลย นครพนม อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

- 1) บ้านแจมป็อง ต.หลายงาว กิ่ง อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย - บ้านด่าน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
- 2) บ้านร่มโพธิ์ทอง อ.เทิง จ.เชียงราย
- 3) บ้านสวนดอก อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
- 4) บ้านสบรวก อ.เชียงแสน จ.เชียงราย (เป็นจุดผ่อนปรนไทย-พม่า ด้วย)
- 5) บ้านฮวก ต.ภูซาง อ.เชียงคำ จ.พะเยา - บ้านปางมอญ เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุรี
- 6) บ้านห้วยสะเตง ต.งอบ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน - บ้านป่าหว่าน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุรี
- 7) บ้านใหม่ชายแดน ต.ชนแดน กิ่ง อ.สองแคว จ.น่าน - บ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุรี

- 8) บ้านห้วยต่าว ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก - บ้านขอนแก่น เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี
- 9) บ้านภูคู้ ต.ม่วงเจ็ดต้น อ.บ้านโคก - บ้านผาแก้ง (บ้านบวมลาว) เมืองปากลาย แขวงไชยบุรี
- 10) บ้านเมืองแพร์ ต.นาแก้ว - บ้านเมืองแพร์ เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี
- 11) บ้านนาข่า ต.ปากหมัน อ.คำชะอี - บ้านนาข่า เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี
- 12) บ้านนากระเซ้ง ต.อาฮี อ.ท่าลี่ - บ้านเมืองหม้อ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี
- 13) คำนาคูการ อ.ท่าอุเทน - บ้านหินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วน
- 14) บ้านดอนแพง ต.บ้านแพง อ.บ้านแพง - บ้านบึงกวาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิไซ
- 15) บ้านธาตุพนม ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม - บ้านปากเซบั้งไฟ เมืองหนองบก แขวงคำม่วน
- 16) หน้าที่ว่าการ อ.เขมราฐ - บ้านปากซัน เมืองสองคอน แขวงสหวันนะเขต
- 17) บ้านสองคอน ต.สองคอน อ.โพธิ์ไทร - บ้านหนองแสง บ้านกะลา บ้านดอนเฮือ เมืองละคอน
เพ็ง แขวงสาละวัน
- 18) บ้านน่านเก่า ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม - บ้านสีส้มพัน เมืองชนะสมบุญ แขวงจำปาสัก
- 19) บ้านหนองแสง (บริเวณช่องตาอู) ต.โพนงาม อ.บุญศรี - บ้านเทียง เมืองสุขุม แขวงจำปาสัก
- 20) บ้านยัคฆ์คู้ (หน้าที่ว่าการ อ.ชานุมาน) ต.ชานุมาน อ.ชานุมาน - บ้านเรียงหิน เมืองสองคอน
แขวงสหวันนะเขต

**สปป.ลาว มีนโยบายที่จะยกระดับด้านการค้าชายแดนเป็นด้านการค้าสากล เพื่อขยายการนำเข้า - ส่ง
ออกตามกรอบข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน 6 แห่ง คือ**

1. ด่านเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ตรงข้ามด่านช่องเม็ก จ.อุบลราชธานี
2. ด่านเมืองคันทะบุรี แขวงสหวันนะเขต ตรงข้าม จ.มุกดาหาร
3. ด่านเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ตรงข้าม จ.นครพนม
4. ด่านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ตรงข้ามด่านเชียงของ จ.เชียงราย
5. ด่านสนามบินวัดไต เขตกำแพงนครเวียงจันทน์ ตรงข้าม จ.หนองคาย
6. ด่านท่านาแล้ง เขตกำแพงนครเวียงจันทน์ ตรงข้าม จ.หนองคาย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

	สังกัด
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพ.พงศ์เทพ วีวรรณะเดช	ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ชมนาค พจนามาตร์	ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงเยาว์ อุดมวงศ์	ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

นางรัตติกกร สมฤทธิ์

วัน เดือน ปีเกิด

31 สิงหาคม พ.ศ.2517

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2540

วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

พ.ศ.2545

ศึกษาดู หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2540

พยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยโรคหัวใจ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค

พยาบาลทีมช่วยผู้ป่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) โรงพยาบาลแมคคอร์มิค

พ.ศ. 2544

พยาบาลเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยโรคหัวใจ(ICWN)

พ.ศ. 2545

ลาศึกษาต่อ

พ.ศ. 2546

ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved